

BH2003. 168.

A rendes felmondás olyan írásbeli nyilatkozat, mely annak közlésével hatályosul. A munkáltató azt egyoldalúan nem vonhatja vissza, hanem csak a munkavállaló hozzájárulásával. A később közölt újabb rendes felmondáshoz joghatás nem fűződhet, miután a munkaviszonyt csak egy ízben lehet rendes felmondással jogszerűen megszüntetni [Mt. 6. § (4) bek., 87. § (2) bek., 90. § (1) bek. a) pont].

A felperes a módosított keresetében a munkaviszonya 1999. december 21-én kelt, és létszámcsökkentéssel indokolt rendes felmondással való megszüntetése jogellenességének megállapítását kérte, és az alperesnek a jogellenesség jogkövetkezményeként tíz havi átlagkeresetben való marasztalását.

A munkaügyi bíróság ítéletével elutasította a felperes keresetét.

A lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként azt állapította meg, hogy a felperes, aki a perbeli rendes felmondás közlésekor keresőképtelen volt, 2000. január közepén azzal kereste meg az alperes munkaügyi előadóját, hogy elhelyezkedése miatt szüksége van a munkaviszony megszüntetésével kapcsolatos iratokra. A bíróság megállapítása szerint a felmondási tilalomba ütköző volta miatt az 1999. december 21-én kelt rendes felmondást a felek érvénytelennek tekintették, és másik munkaviszony létesítése érdekében a felperes kezdeményezte új felmondás kiadását. Ezért az 1999. december 21-én kelt rendes felmondást az alperes a felperes „tevékeny közreműködésével” visszavonta, és 2000. január 3-ai keltezéssel - a keresőképtelenség lejártával - a korábbival azonos indokkal új felmondást adott ki. A felperes a felmondást és az ennek megfelelően kiállított igazolásokat minden további nélkül átvette, az átvételt aláírásával igazolta.

A munkaügyi bíróság e tényállásból arra következtetett, hogy az alperes az 1999. december 21-ei felmondást a felperes kezdeményezésére jogszerűen visszavonta, és a felperes kérésére egy új felmondást adott ki, amit a felperes a perben nem támadott, ezért a keresete nem megalapozott.

A felperes fellebbezése folytán eljáró megyei bíróság az ítéletével a munkaügyi bíróság ítéletét helybenhagyta, mert helytállónak találta a megállapított tényállásból levont jogi következtetést. Kiemelte, hogy a felperes a perben a második felmondás átvételének körülményeire ellentmondásos nyilatkozatot tett, és a per adatai kétségessé teszik az előadását az 1999. december 21-én kelt rendes felmondás visszavonásához való hozzájárulása hiányáról. Az elsőfokú bíróság az alperes alkalmazottjának tanúvallomását helytállónak értékelte. Eszerint a felperes az új felmondás kiadását az elhelyezkedése miatt kérte, amit alátámaszt az a körülmény, hogy 2000. január 24-én új munkaviszonyt létesített, és ettől az időponttól svájci betanításban vett részt. A másodfokú bíróság a fellebbezési eljárásban a 2000. január 3-án kelt felmondás megtámadására irányuló keresetet a Pp. 247. §-ában előírt keresetváltogatási tilalomra hivatkozással nem vizsgálta.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet megváltoztatását, és a keresetének helyt adó határozat hozatalát kérte. Álláspontja szerint a bizonyítékokból megállapítható, hogy a munkaviszonyát az 1999. december 21-én kelt rendes felmondás megszüntette, mert a jognyilatkozat visszavonására az Mt. 87. §-ának (2) bekezdése értelmében a felperes írásbeli hozzájárulásával kerülhetett volna sor. A felperes ilyen nyilatkozatot nem tett, ezért ennek a

felmondásnak a jogszerűségét kellett volna a bíróságoknak vizsgálniuk. A felperes azt is sérelmezte, hogy a második felmondás kiadása körülményei tekintetében egyedül az alperes munkaügyi előadója nyilatkozatára alapították a bíróságok a ténymegállapításukat, amiket a felperes vitatott. Érvelése szerint a felperesnek a második felmondás kiadása nem állt érdekében, mert az elhelyezkedési jogosultságát a munkaviszony megszűnésének időpontja nem érintette, a magatartása a felmondás visszavonásához való hozzájárulásként nem értelmezhető. A bíróságok továbbá elmulasztották beszerezni a felmondással, a keresőképtelenségre vonatkozó igazolásokkal kapcsolatos iratokat, amelyek a felperes állításait támasztották alá.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem a következők szerint alapos.

A munkaügyi bíróság helytállóan fejtette ki, hogy a felmondás olyan írásbeli nyilatkozat, amely annak közlésével hatályosul, és azt a munkáltató egyoldalúan nem, csak a munkavállaló hozzájárulásával vonhatja vissza [Mt. 6. § (4) bekezdése].

Az alperesnek az elsőfokú eljárásban tett nyilatkozata szerint a munkáltató postai úton közölte az 1999. december 22-én (helyesen december 21-én) kelt rendes felmondást, és amikor „a postázást követően kiderült, hogy a felperes betegállományba került”, a felmondást „nem hajtották végre”. Az alperes a közölt rendes felmondás alapján nem fizette ki a felmondási időre járó átlagkeresetet és a végkielégítést, valamint nem adta ki a munkaviszony megszüntetésével összefüggő igazolásokat.

A nem vitatott jogerős ítéleti tényállás szerint a felperes 2000. január végén új munkaviszonyt létesített, és Svájcba utazott betanulásra, ezért ezt megelőzően kérte a felmondást - a munkaviszonya megszüntetését - igazoló iratok kiadását az alperes munkaügyi előadójától. A felperes a 2000. január 3-án kelt új felmondást és az ennek megfelelően kiállított igazolásokat aláírásával átvette.

A közléssel hatályosult 1999. december 21-én kelt rendes felmondás alapján az alperesnek az Mt. 98. §-a értelmében kötelessége volt a szükséges igazolások kiadása, függetlenül attól, hogy a felmondás az Mt. 90. §-a (1) bekezdésének a) pontjában szabályozott felmondási tilalomba ütközött. A rendes felmondásnak a tilalom miatt bekövetkezett jogellenességét az alperes munkaügyi előadója alaptalanul tekintette az intézkedés hatályosulását kizáró körülménynek. Az alperesnek ezt a jogellenes magatartását és a szükséges igazolások kiadása hiányát az alperes terhére kell értékelni.

Az alperes a felperes kifejezett hozzájárulása nélkül az 1999. december 21-én kelt rendes felmondást jogszerűen nem vonhatta vissza. Kizárólag abból a körülményből, hogy a felperes az új munkaviszony létesítésére tekintettel a munkaviszonya megszüntetésével összefüggő iratok kiadását kérte, valamint az új felmondást és az igazolásokat átvette, a korábbi felmondásnak a felperes hozzájárulásával való visszavonása bizonyítottságára nem lehet következtetni. Okszerűtlen és életszerűtlen az a jogerős ítéleti következtetés, hogy a felperesnek érdekében állt új felmondás kiadása, mivel új munkaviszonyt a korábbi felmondás alapján is létesíthetett volna. Az adott körülmények között a felperes ezzel kapcsolatos magatartását hozzájárulásként, az új felmondás kiadását a korábbi intézkedés visszavonásaként az eljáró bíróságok megalapozatlanul értékelték.

Mindezekből megállapítható, hogy a felperes munkaviszonyát az 1999. december 21-én kelt és 22-én közölt rendes felmondás joghatályosan megszüntette az abban közölt feltételekkel. A későbbi rendes felmondáshoz joghatás nem fűződhet, miután a munkaviszonyt rendes felmondással csak egy ízben lehet jogszerűen megszüntetni.

A perben ezért azt kellett elbírálni, hogy az 1999. december 21-én közölt rendes felmondás jogszerű volt-e. A felperes a módosított keresetében - egyebek mellett - a keresőképtelenség miatt

fennállott felmondási tilalomra hivatkozott. Az alperes a perben elismerte, hogy a rendes felmondást a felperes keresőképtelensége alatt közölte. Mindezekre tekintettel a joghatályosan közölt 1999. december 21-én kelt rendes felmondásnak az Mt. 95. §-a (1) bekezdésének *a*) pontjában szabályozott felmondási tilalomra tekintettel a felperest a keresete szerint a jogellenesség anyagi jogkövetkezményei megilletik.

A jogellenesség jogkövetkezményeként a felperes által igényelt tíz havi átlagkereset tekintetében az Mt 100. §-a (4) bekezdésében meghatározott körülmények vizsgálata nélkül az összegszerű marasztalásról nem lehet dönten. Erre vonatkozóan - téves jogi álláspontjuknál fogva - az eljáró bíróságok bizonyítást nem folytattak le, tényállást nem állapítottak meg.

Ezért a Legfelsőbb Bíróság a közbenső ítéletével a Pp. 275/A. §-ának (2) bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte, a munkaügyi bíróság ítéletét megváltoztatta, és megállapította, hogy az alperes az 1999. december 21-én kelt rendes felmondással jogellenesen szüntette meg a felperes munkaviszonyát. Az összegszerűség tekintetében a munkaügyi bíróságot új eljárásra, és új határozat hozatalára kötelezte. (Legf. Bír. Mfv. I. 10.872/2001. sz.)